

Lieta C-609/19**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2019. gada 13. augusts

Iesniedzējtiesa:

Tribunal d'instance de Lagny-sur-Marne (Francija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 2. augusts

Prasītāja:

BNP Paribas Personal Finance SA

Atbildētājs:

VE

I. Īss pamatlietas izklāsts

- 1 2009. gada 10. martā VE un viņa sieva iegādājās nekustamo īpašumu un ar sabiedrību *BNP Paribas Personal Finance* (turpmāk tekstā – “*BNP Paribas*” vai “aizdevējs”) noslēdza hipotekārā aizdevuma līgumu par 143 421,53 *euro*, izveidojot parādu 216 566,51 Šveices franku (CHF) apmērā.
Pēc tam, kad nebija veikti maksājumi, tika izdots paziņojums par aizdevuma pirmstermiņa atmaksāšanu.
- 2 2015. gada 16. janvārī ar tiesas nolēmumu tika noteikta īpašuma pārdošanas piespiedu izpilde. 2015. gada 20. martā īpašums tika pārdots par cenu 55 000 *euro*.
- 3 2017. gada 12. janvārī *BNP Paribas* lūdza iesniedzējtiesu atļaut vērst piedziņu uz VE (turpmāk tekstā – “aizņēmējs” vai “patērētājs”) atalgojumu.

II. Pamatlietas pušu argumenti un prasījumi:

1. *BNP Paribas*

4 *BNP Paribas* prasījumi cita starpā ir šādi:

- atzīt, ka tās izsniegtā kredīta kopējā summa sasniedz 192 268,73 *euro*, atbilstoši 2019. gada 21. februārī apstiprinātajam norēķinu pārskatam;
- atļaut vērst piedziņu uz VE atalgojumu;
- atzīt par nepieņemamu VE celto prasību par aizdevuma atzīšanu par spēkā neesošu maldinošas komercprakses dēļ, un, pakārtoti, šo prasību noraidīt;

pakārtoti,

- nospriest, ka VE prasījumi, kas ir izvirzīti, pamatojot ar negodīgiem noteikumiem, ir nepieņemami;
- atzīt, ka noteikums par Šveices frankos izteiktu norēķinu valūtu aizdevumā nav negodīgs noteikums, tādējādi, ka tajā ir noteikts līguma galvenais priekšmets un noteikums ir vienkāršs un skaidri saprotams;

turpmāk pakārtoti:

- atzīt, ka līguma noteikums par Šveices frankos izteiktu norēķinu vienību nav negodīgs, tādējādi, ka ar to netiek radīta ievērojama nelīdzsvarotība pušu tiesībās un pienākumos;
- atzīt par nepamatotiem VE prasījumus, kas izvirzīti, pamatojot ar negodīgiem noteikumiem.

5 *BNP Paribas* apgalvo, ka VE bija informēts par viņu ietekmējošām maiņas kursa svārstībām un to sekām attiecībā uz viņa aizdevuma amortizāciju. Līdz ar to tā uzskata, ka līgumā nav neviena negodīga noteikuma.

2. *VE*

6 *VE* prasījumi cita starpā ir šādi:

- uzdot EST vairākus prejudiciālus jautājumus;
- atcelt viņa parakstīto *HELVET IMMO* līgumu;

pakārtoti,

- pārbaudīt, vai noteikums “Jūsu kredīta apraksts” (noteikums Nr. 1), “Jūsu kredīta finansēšana” (noteikums Nr. 2), “iekšējā konta atvēršana *euro* un iekšējā konta atvēršana Šveices frankos Jūsu kredīta

pārvaldīšanai” (noteikums Nr. 3), “Maiņas darījumi” (Noteikums Nr. 4) “Jūsu kredīta atmaksāšana” (Noteikums Nr. 5), “Iespēja mainīt norēķinu vienību” (Noteikums Nr. 6), “noteikums par kredīta pieņemšanas pārskata informācijas atzīšanu” (Noteikums Nr. 7), “Jūsu kredīta atmaksāšana” (noteikums Nr. 8), “Pamatsummas amortizācija” (Noteikums Nr. 9) ir negodīgs;

- atzīt, ka visi šie noteikumi Nr. 1–9 ir tādi, par kuriem nav panākta vienošanās, un tie nav jāpiemēro;
- kvalificēt *HELVETIMMO* un *INVESTIMMO* līgumus kopš to noslēgšanas par kredītlīgumiem *euro* ar fiksētu likmi, nosakot maiņas kursu – 1 *euro* pret 1,50 Šveices frankiem, pārrēķināt atlikušo maksājamo summu;

turpmāk pakārtoti:

- ja tiek nopriests, ka netieši izteiktais indeksācijas noteikums attiecas uz strīdīgā līguma galveno priekšmetu, atzīt šo līgumu par spēkā neesošu.
- 7 VE apgalvo, ka ar strīdīgo aizdevumu viņš tiek pakļauts neierobežotam maiņas riskam, ka līgumā nav norādīts maiņas risks, un tas neietver vārdus “maiņas risks”. Viņš norāda, ka viņam nav sniegta aizņēmēju informēšanai paredzētas simulācijas, lai gan aizdevums tika piedāvāts laikposmā, kad aizdevējs esot prognozējis būtiskas maiņas kursa svārstības.
- 8 Līdz ar to viņš lūdz uzdot Eiropas Savienības Tiesai vairākus prejudiciālus jautājumus, it īpaši, lai novērtētu *Cour de cassation* [Kasācijas tiesas] (Francija) judikatūras atbilstību Padomes Direktīvas (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV 1993, L 95, 29. lpp.) normām. Viņš pēc būtības lūdz atzīt aizdevumu par spēkā neesošu, jo uzskata, ka tas ir noslēgts maldinošas komercprakses rezultātā. Pakārtoti, viņš apgalvo, ka parāda summa ir jāsamazina, jo netieši izteiktais indeksācijas noteikums, noteikumi par norēķinu vienību un maksājuma valsts valūtu, norādes par “maiņas risku” neesamība, amortizācijas noteikums, kā arī pirkšanas iespējas noteikums ir netaisnīgs.

III. Līgums un atbilstošās tiesību normas

1. Strīdīgais aizdevums

- 9 Saskaņā ar strīdīgā līguma noteikumiem aizdevējs izsniedz Šveices frankos izteiktu aizdevumu ar fiksētu likmi. Aizdevums tiek atmaksāts ar maksājumiem *euro*, bet šie ikmēneša maksājumi tiek pārrēķināti Šveices frankos, lai segtu procentus un amortizētu pamatsummu kontā, kas ir izteikts Šveices frankos.

- 10 Kredīta piedāvājumā ir precizēts, ka gadījumā, ja maiņas kursa svārstību rezultātā pieaug kredīta cena patērētājam, tad ar ikmēneša maksājumiem primāri tiek segti procenti, un kredīta termiņš tiek pagarināts uz pieciem gadiem. Tāpat ir arī precizēts: “tāpat arī jūsu maksājumu apmērs *euro* paliks nemainīgs, bet pagarināsies jūsu kredīta termiņš. Tomēr, ja, nemainot jūsu maksājumu apmēru *euro*, nevarēs segt jūsu konta atlikumu sākotnējā termiņā, kas ir pagarināts uz pieciem gadiem, jūsu maksājumu apmērs *euro* tiks palielināts.”
- 11 Izskatāmajā lietā VE aizņēmas naudas summu 143 421,53 *euro*; šī summa atbilst 216 566,51 Šveices frankiem. Pēc īpašuma pārdošanas, kuras cena ir atskaitīta no vēl samaksājamās aizdevuma pamatsummas, aizdevējs lūdz vērst piedziņu uz VE atalgojumu par summu 192 268,73 *euro*.

2. Savienības tiesības

- 12 Iesniedzējtiesa uzskata, ka izskatāmajā lietā piemērojamais Savienības tiesību akts ir Direktīva 93/13, un it īpaši tās 3. un 4. pants.
- 13 Saskaņā ar ģenerāladvokāta Vāla secinājumiem lietā *Kásler un Káslerné Rábai* (C-26/13, EU:C:2014:85, 91. punkts un secinājumu noslēguma 2. punktu: “Izvērtējot līguma noteikumu vienkāršo, skaidri saprotamo valodu, ir jāņem vērā visi attiecīgās lietas apstākļi un it īpaši informācija, kas patērētājam ir darīta zināma līguma noslēgšanas laikā, un tai papildus strikti formālam un lingvistiskam aspektam ir jāattiecas uz minēto noteikumu ekonomisko seku konkrētu novērtējumu un starp tiem iespējami pastāvošo saikni.”
- 14 2017. gada 20. septembra spriedumā *Andriuc u.c.* (C-186/16, EU:C:2017:703, 51. punkts un rezolutīvās daļas 2. punkts) Tiesa nosprieda, ka noteikuma, kas ir salīdzināms ar strīdīgo noteikumu pamatlietā, sastādīšana vienkāršā un skaidri saprotamā valodā, nozīmē, ka “patērētājam ir jāsaprot ne vien no formālā un gramatiskā viedokļa, bet arī attiecībā uz tā konkrēto nozīmi tādējādi, ka vidusmēra patērētājam, kas ir samērā informēts, uzmanīgs un apdomīgs, ir jāspēj ne vien apzināties tās ārvalsts valūtas vērtības pieauguma vai samazinājuma iespējamību, kurā līgums ir noslēgts, bet arī novērtēt šāda noteikuma iespējami nozīmīgās ekonomiskās sekas attiecībā uz viņa finansiālajām saistībām. Šajā ziņā nepieciešamās pārbaudes ir jāveic valsts tiesai.”
- 15 Tiesa atgādināja, ka “patērētājs salīdzinājumā ar komersantu atrodas nelabvēlīgākā situācijā, tostarp attiecībā uz informētības līmeni, šī prasība par sastādīšanu vienkāršā, skaidri saprotamā valodā un tādējādi arī šajā pašā direktīvā izvirzītā pārskatāmības prasība ir jāsaprot plaši” (spriedums, 2017. gada 20. septembris, *Andriuc u.c.* (C-186/16, EU:C:2017:703, 44. punkts un tajā minētā judikatūra). Šī paša sprieduma 46. punktā Tiesa precizē, ka šis jautājums ir jāizskata iesniedzējtiesai.
- 16 Tiesa tāpat arī nosprieda, ka “kredītīguma noteikumu [...], kura rezultātā viss valūtas maiņas risks pāriet uz aizņēmēju un kas nav pārskatāmi izteikts, tādējādi,

ka aizdevumaņēmējs pats nespēj, pamatojoties uz skaidriem un saprotamiem kritērijiem, novērtēt šī līguma noslēgšanas ekonomiskās sekas, valsts tiesa var atzīt par negodīgu” (rīkojums, 2018. gada 22. februāris, *Lupean* (C-119/17, nav publicēts, EU:C:2018:103, 31. punkts un rezolūīvās daļas 2. punkts).

- 17 Visbeidzot, 2018. gada 20. septembra spriedumā *OTP Bank un OTP Factoring* (C-51/17, EU:C:2018:750) Tiesa nosprieda: “Direktīvas 93/13 4. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka prasība, lai līguma noteikums būtu izteikts skaidri un saprotami, liek finanšu iestādēm sniegt aizņēmējiem pietiekamu informāciju, lai tie varētu pieņemt lēmumus, būdami piesardzīgi un labi informēti. Šajā ziņā šī prasība nozīmē, ka noteikums par maiņas risku patērētājam ir jāsaprot ne vien no formālā un gramatiskā viedokļa, bet arī attiecībā uz tā konkrēto nozīmi tādējādi, ka vidusmēra patērētājam, kas ir samērā informēts, uzmanīgs un apdomīgs, ir jāspēj ne vien apzināties valsts valūtas vērtības samazinājuma iespējamība attiecībā pret ārvalstu valūtu, kurā līgums ir noslēgts, bet arī novērtēt šāda noteikuma iespējami nozīmīgās ekonomiskās sekas attiecībā uz viņa finansiālajām saistībām” (78. punkts un rezolūīvās daļas 3. punkts). Šajā pašā spriedumā Tiesa precizēja: “Direktīvas 93/13 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir noteikts, ka līguma noteikumu skaidrība un saprotamība ir jānovērtē, atsaucoties uz visiem līguma slēgšanas brīdī esošajiem apstākļiem, kā arī uz citiem līguma noteikumiem” (83. punkts un rezolūīvās daļas 4. punkts); visbeidzot, tā piebilda, ka valsts tiesai pēc savas ierosmes ir jānorāda uz to, kā šāds līguma noteikums ir negodīgs (91. punkts un rezolūīvās daļas 5. punkts).

3. Valsts tiesības

- 18 Izskatāmajā lietā iesniedzējtiesa lemj par piedziņas vēršanu uz atalgojumu. Šajā sakarā tā īsteno izpildes tiesas pilnvaras, un līdz ar to tai ir jānosaka parāda pamatotība un tā apmērs.
- 19 Ar *Code de la consommation* [Patērētāju kodeksa] L. 132-1. pantu, kas tagad ir šī paša kodeksa L. 212-1. pants, Francijas tiesībās ir transponēta Direktīva 93/13. Šajā pantā ir noteikts:

“Starp pārdevējiem vai piegādātājiem un personām, kas nav pārdevēji vai piegādātāji, vai patērētājiem noslēgtajos līgumos negodīgi noteikumi ir tādi, kuru mērķis vai sekas ir radīt ievērojamu nelīdzsvarotību līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos, izraisot personai, kas nav pārdevējs vai piegādātājs, vai patērētājam, nelabvēlīgāku situāciju.

Conseil d'État [Valsts padomes] dekrētā [...] tiek noteikti noteikumi, kas ir uzskatāmi par negodīgiem, uzskaitījums; ja strīds ir saistīts ar līgumu, kurā ir ietverts šāds noteikums, pārdevējam vai piegādātājam ir jāpierāda, ka strīdīgais noteikums nav negodīgs.

Tādos pašos apstākļos pieņemtā dekrētā tiek noteikti noteikumu veidi, kuri, ņemot vērā to, cik būtiski tie ietekmē līguma līdzsvarotību, pirmās daļas izpratnē ir neatspēkojami atzīstami par negodīgiem.

Šīs normas ir piemērojamas neatkarīgi no līguma formas vai nesēja. Tas it īpaši attiecas uz pasūtījumiem, fakturrēķiniem, garantijas kuponiem, piegādes lapām, biļetēm vai pavadzīmēm, kurās ietverti noteikumi, kas ir vai nav brīvi apspriesti, vai atsauces uz iepriekš noteiktiem vispārīgiem nosacījumiem.

Neskarot Code civil [Civilkodeksa] 1156.–1161., 1163. un 1164. pantā paredzētos interpretēšanas noteikumus, noteikuma negodīgumu izvērtē, atsaucoties līguma noslēgšanas brīdī uz visiem ar noslēgšanu saistītajiem apstākļiem, tāpat kā uz visiem pārējiem līguma noteikumiem. To izvērtē arī, ņemot vērā noteikumus citā līgumā, ja abu šo līgumu noslēgšana vai izpilde ir juridiski savstarpēji atkarīga.

Negodīgi noteikumi tiek uzskatīti par spēkā neesošiem.

Noteikumu negodīguma novērtējums pirmās daļas izpratnē neskar līguma galvenā priekšmeta definīciju un cenas vai atlīdzības atbilstīgumu pārdotajai lietai vai piedāvātajam pakalpojumam, ja noteikumi ir izteikti vienkāršā un skaidri saprotamā valodā.

Līgums ir aizvien piemērojams ar visiem noteikumiem, izņemot tos, kuri ir atzīti par negodīgiem, ja bez tiem līgums var pastāvēt.

Šā panta noteikumiem ir absolūts raksturs”.

- 20 Ar šī teksta priekšpēdējo daļu tiek transponēts Direktīvas 93/13 4. panta 2. punkts un tas ir pamatā attiecīgajai valsts iekšējai judikatūrai.
- 21 *Cour de cassation* izslēdz noteikumu, ar ko definē līguma galveno priekšmetu, kvalificēšanu par negodīgiem, ja šie noteikumi ir sagatavoti vienkāršā, skaidri saprotamā valodā (pastāvīgā judikatūra).
- 22 2017. gadā divās lietās, kurās strīds attiecās uz strīdīgajam aizdevumam līdzīgu aizdevumu, tā atgādināja, ka tiesai, kas izskata lietu pēc būtības, pēc savas ierosmes ir jāmeklē ievērojama nelīdzsvarotība.
- 23 2018. gadā lietā par strīdīgajam aizdevumam līdzīgu aizdevumu tā nosprieda, ka ar noteikumu, kurā ir paredzēta “īkmēneša maksājumu atlikuma, pēc tam, kad ir samaksāti ar kredītu saistītie maksājumi, pārrēķināšana frankos, [tiek definēts] līguma galvenais priekšmets”. Turklāt tā nosprieda, ka šis noteikums ir vienkāršs, skaidri saprotams šādu iemeslu dēļ: “aizdevuma amortizācija notiek, pārrēķinot fiksētos maksājumus, kas tiek maksāti *euro*, [...] šis pārrēķins tiek veikts atbilstoši maiņas kursam, kas var svārstīties uz augšu vai uz leju, [...] šī svārstība var izraisīt aizdevuma amortizācijas termiņa pagarināšanu vai samazināšanu un attiecīgajā gadījumā mainīt kopējo atmaksājamo summu”.

- 24 Ar 2019. gada 20. februārī pieņemtiem piecpadsmit nolēmumiem *Cour de cassation* atstāja negrozītus apelācijas instances tiesu spriedumus, kuros ir atzīts, ka ar *Helvet Immo* aizdevumu tiek definēts līguma galvenais priekšmets, uzskatot, ka “šāda veida aizdevumiem raksturīgais maiņas risks [ir] ietekmējis kredīta atmaksāšanu”. Šajās lietās apelācijā skatītajos spriedumos bija detalizēti aprakstīts *Helvet Immo* aizdevuma mehānisms, kas ir minēts šī nolēmuma III.1. punktā, uzskatot, ka “līgumā pārskatāmi [ir izklāstīts] ārvalstu valūtas maiņas mehānisma konkrēts darbības veids” un šajā ziņā noteikums ir vienkāršs un skaidri saprotams. Šajos nolēmumos ir tieša atsauce uz Tiesas 2018. gada 20. septembra spriedumu *OTP Bank un OTP Factoring (C-51/17, EU:C:2018:750)*.
- 25 Dažos no šiem pēdējiem minētajiem nolēmumiem ir atsauce uz “paziņojumu, kam pievienotas skaitliskas simulācijas par valūtas maiņas kursa svārstību ietekmi uz atmaksāšanas plānu”, šī fakta esamībai vai neesamībai neietekmējot nolēmumu. Ģenerāladvokāts savos secinājumos piedāvāja konstatēt šī fakta esamību vai neesamību, kas turklāt tiek prasīts vēlākajos tiesību aktos (Patērētāju kodeksa L. 312-8. pants, kas tagad ir šī paša kodeksa L. 313–25. pants), lai novērtētu, vai strīdīgie noteikumi ir vienkārši, skaidri saprotami.

IV. Līguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

1. Līguma galvenais priekšmets

- 26 Strīdīgajā līgumā ir ietverti vairāki noteikumi, kas ir norādīti kā daļa no valūtas maiņas mehānisma, kuru sekas ir tādas, ka maiņas risks tiek ietverts patērētāja maksātajos ikmēneša maksājumos. Ikmēneša maksājumi, kas tiek veikti *euro*, ir fiksēta summa. Maiņas kursa svārstību gadījumā summa, kas tiek atmaksāta Šveices frankos, ir mazāka par to, kas patērētājam bija norādīta aizdevuma līguma slēgšanas laikā. Ar šo summu prioritāri tiek segti procenti.
- 27 Šis līgums tāpat ir ārvalsts valūtā izteikts aizdevums, kas ir atmaksājams valsts valūtā, par kuru nav bijusi atsevišķa apspriešanās. Saskaņā ar Savienības tiesībām, kas ir transponētas valsts tiesībās, konkrētais mehānisms ir līguma galvenais priekšmets.
- 28 Strīdīgie noteikumi attiecas uz nosacījumiem par procentu segšanu ar maksājumiem, par kontu darbību Šveices frankos, kas ir norēķinu vienība, un *euro*, kas ir maksājuma valūta, kā arī par aizdevuma termiņa pagarināšanu. No tā izriet, ka maiņas kursa nelabvēlīgu svārstību gadījumā patērētājam ir jāatmaksā pamatsumma *euro*, kas ir lielāka nekā summa, ko patērētājs ir aizņēmis, un ar patērētāja ikmēneša maksājumiem tiek segti gandrīz pilnībā tikai procenti, pamatsummu sedzot tikai no to atlikuma.
- 29 Iesniedzējtiesai līdz ar to ir šaubas par savu novērtējuma brīvību attiecībā uz šiem noteikumiem: vai tie ir jāuzskata par līguma galveno priekšmetu veidojošu nedalāmu kopumu, un kā tādos tos nevar atzīt par negodīgiem, ja tie ir vienkārši,

skaidri saprotami? Vai, tieši otrādi, ir jāatzīst, ka šos noteikumus individuāli var atzīt par nelikumīgiem, izņemot, kā jau ir paredzēts judikatūrā, noteikumu, kurā ir paredzēta atmaksāšana ārvalstu valūtā?

2. Aizņēmēja zināšanas par paredzamo ekonomisko kontekstu kā daļa no novērtējuma, vai noteikums ir vienkāršs, skaidri saprotams

- 30 Šķiet, ka aizņēmējs pirms sava aizdevuma līguma noslēgšanas ir saņēmis daudz informācijas. Ar lietas materiāliem tiek pierādīts, ka šajā informācijā bija uzsvērts *euro* un Šveices franka paritātes pastāvīgais raksturs. Tādējādi patērētājs varēja uzskatīt, ka viņa saistību risks attiecas uz citiem elementiem, ko aizdevējs arī paziņoja, piemēram, par naudas pārrēķināšanas izmaksām vai fiksēto procentu likmi.
- 31 Kredīta piedāvājumā ir sīki izklāstīts mehānisms, saskaņā ar ko ar ikmēneša maksājumiem *euro* tiek amortizēts Šveices frankos izteiktais aizdevums. Valūtas maiņas risks izriet no dažādu noteikumu kombinācijas. VE uzsver, ka piedāvājumā nav apzīmējuma “maiņas risks”.
- 32 No tiesu debatēs iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka laikposmā, kad finanšu tirgi bija saspringti, atsevišķas valūtas, it īpaši Šveices franks, šķita kā “droša vērtība”, kas aizsargā personas, kurām tie pieder, no šādam kontekstam piemītošām svārstībām. Ņemot vērā tiesu debatēs iesniegtos dokumentus, šis apstāklis aizdevuma līguma slēgšanas laikā aizdevējam varēja būt zināms, kas ir ticami, ņemot vērā viņa kā profesionāla aizdevēja kompetenci un zināšanas.
- 33 Valsts tiesību aktos un judikatūrā tiesnesis tiek aicināts piedāvājumu izvērtēt objektīvi, neņemot vērā šādu kontekstu, piemēram, kā atsauci izmantojot skaitliskas simulācijas, kurās tiek parādīta valūtas maiņas kursa izmaiņu ietekme uz aizdevuma izmaksām, bet viennozīmīgi nepieprasot šādu dokumentu. Tiesas judikatūrā ir atsauce uz pārskatāmības jēdzienu, izvērtējot, vai noteikums, kas ir daļa no līguma galvenā priekšmeta, ir vienkāršs, skaidri saprotams.
- 34 Iesniedzējtiesa līdz ar to ir šaubās par šī jēdziena konkrētu tvērumu attiecībā uz aizņēmēju, kuram nav zināma ekonomiskās spriedzes ietekme uz valūtas maiņas kursa izmaiņām, un kurš būtu vai nebūtu jāinformē par papildu risku, ko rada šāds ekonomiskais konteksts, kādā viņš uzņemas savas saistības.
- 35 Netieši rodas jautājums par aizdevēja labticības izvērtējumu, ka no aizdevēja kompetences varēja izrietēt šādas paredzamas attīstības izvērtējums. VE šajā sakarā atsaucas uz *banque centrale suisse* [Šveices Centrālās bankas] ekonomiskajām prognozēm pirms aizdevuma, par kurām tas tagad uzskata, ka aizdevējam tās bija zināmas.

Prejudiciālie jautājumi

36 *Tribunal d'instance de Lagny-sur-Marne* (Francija) vēršas Eiropas Savienības Tiesā ar šādiem jautājumiem:

- 1) Vai Direktīvas 93/13 4. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka aizdevuma, kas ir izteikts ārvalsts valūtā un atmaksājams valsts valūtā, galveno priekšmetu veido noteikumi, bez iespējas tos aplūkot atsevišķi, kuros ir paredzēti fiksēti maksājumi, kas prioritāri tiek novirzīti procentu segšanai, un kuros ir paredzēts līguma termiņa pagarinājums un maksājumu palielinājums, lai samaksātu atlikušo summu, kura var būtiski palielināties paritātes izmaiņu rezultātā?
- 2) Vai Direktīvas 93/13 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka noteikumi, kuros ir paredzēti fiksēti maksājumi, kas prioritāri tiek novirzīti procentu segšanai, un kuros ir paredzēts līguma termiņa pagarinājums un maksājumu palielinājums, lai samaksātu atlikušo summu, kura var būtiski palielināties paritātes izmaiņu rezultātā, rada ievērojamu nelīdzsvarotību līguma pušu tiesībās un pienākumos, it īpaši tādā ziņā, ka ar tiem patērētājs tiek pakļauts nesamērīgam valūtas maiņas riskam?
- 3) Vai Direktīvas 93/13 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to ir noteikts, ka tas, vai aizdevuma līguma, kas ir izteikts ārvalsts valūtā un atmaksājams valsts valūtā, noteikumi ir vienkārši, skaidri saprotami, būtu jānovērtē, atsaucoties līguma slēgšanas brīdī uz paredzamu ekonomisko situāciju, izskatāmajā lietā – uz sekām pēc 2007.–2009. gada ekonomiskajām problēmām attiecībā uz valūtas maiņas kursu svārstībām, ņemot vērā profesionāla aizdevēja kompetenci un zināšanas un tā labticību?
- 4) Vai Direktīvas 93/13 4. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to ir noteikts, ka tas, vai aizdevuma līguma, kas ir izteikts ārvalsts valūtā un ir atmaksājams valsts valūtā, noteikumi ir vienkārši, skaidri saprotami, būtu jānovērtē, [pārliedzinoties, ka] aizdevējs ar profesionālo kompetenci un zināšanām ir sniedzis patērētājam informāciju, it īpaši skaitļos izteiktu informāciju, kas ir tikai objektīva un abstrakta, neņemot vērā ekonomisko kontekstu, kas varētu ietekmēt valūtas maiņas kursu svārstības?